

เสนาศึกษา

ศึกษาโม ภาวโหด

เล่มที่ ๔๐ ตอนที่ ๒ มีนาคม - เมษายน ๒๕๕๗ ISSN 0857-5002

การฝึก นักเรียน นายร้อยโท ในปัจจุบัน

- ★ หนึ่งภารกิจเกียรติยศของ พลโท ทวีช บุญญาวัฒน์
- ★ ทนุบำรุงทหารสีขาวกับบริบท ในการดำเนินงาน ของโรงพยาบาล โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

เสนาศึกษา เล่มที่ ๔๐ ตอนที่ ๒ มีนาคม - เมษายน ๒๕๕๗

สารบัญ

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๐ ตอนที่ ๒ เดือน มีนาคม - เมษายน ๒๕๕๗

- ★ ปวงประชาเป็นสุขสานต์ ๑๓
- ★ หนึ่งภารกิจเกียรติยศของ พลโททวิช บุญญาวัฒน์..... ๑๗
- ★ ทฤษฎีสงคราม ๒๗
- ★ นักเรียนนายร้อยอ่านตรงนี้..... ๓๒
- ★ ความภูมิใจ..... ๓๖
- ★ มองญี่ปุ่นไทยในสงครามโลกครั้งที่ ๒ (ตอน ๓)..... ๔๑
- ★ รัฐธรรมนูญฉบับแรกของสหรัฐอเมริกา (ตอน ๒)..... ๔๗
- ★ รากไทย: ละโว้ ๕๗
- ★ หน่วยทหารสีเขียวกับบริบทในการดำเนินงานของโรงพยาบาล
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า..... ๖๑
- ★ บทวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ชาติไทย ๖๗
- ★ ศิลปะการปกครองคน ในสามก๊ก..... ๗๔

- ★ เห็นฟ้าสู่แดนโสม ๗๙
- ★ พบผู้ปกครองครั้งแรก ๘๕
- ★ การฝึกนักเรียนนายร้อยใหม่ ในปัจจุบัน

- ★ เคล็ดลับเกร็ดความรู้..... ๙๔
- ★ เหงื่อ...สัญญาณบ่งบอกสุขภาพ ๙๕
- ★ มีของดีมาฝาก ๑๐๑
- ★ ใครอะไรที่ไหน ๑๐๔
- ★ พุทธวจน ๑๐๖

.....
 ความคิดเห็นของผู้เขียนในหนังสือฉบับนี้ ไม่มีส่วนผูกพันกับทางราชการแต่ประการใด

ปวงประชาเป็นสุขสานต์

กำจัดขยะแบบครบวงจร ตามแนวพระราชดำริ

ร.อ.หญิง ชื่นหทัย สุริยโสภณพันธ์

ขยะ ตกค้างสะสมกลายเป็นปัญหาใหญ่ที่ประเทศไทยต้องตระหนักถึง เพราะปัญหานี้จะก่อให้เกิดโทษและผลกระทบต่อสังคมหลายประการ ปัจจุบัน จังหวัดที่มีปัญหาขยะตกค้างสะสม ๑๐ อันดับแรก คือ สมุทรปราการ สงขลา กาญจนบุรี นครศรีธรรมราช เพชรบุรี สุราษฎร์ธานี ราชบุรี ขอนแก่น พระนครศรีอยุธยา และปราจีนบุรี ปริมาณขยะตกค้างรวมกว่า ๒๐.๔ ล้านตัน ซึ่งปัญหาที่ตามมาจากการกำจัดทำลายขยะไม่ทันจนเกิดการสะสม นั่นคือ พื้นที่ที่ใช้ทิ้งขยะลดน้อยลง กลิ่นเหม็นรบกวนชุมชนรอบข้าง น้ำชะขยะไหลปนเปื้อนไปกับแหล่งน้ำอื่น มลพิษที่กระจายไปสู่ชุมชน และนอกจากนี้คือปัญหาไฟไหม้บ่อขยะที่ได้ยินข่าวบ่อย ๆ ในช่วงฤดูร้อน เช่น ไฟไหม้บ่อขยะแพรกษา บ่อขยะบางปลา และบ่อขยะลาดสวาย

เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เกิดเป็นข่าวใหญ่เมื่อไฟไหม้บ่อขยะแพรกษา จังหวัดสมุทรปราการ กินเนื้อที่ ๑๕๐ ไร่ มีขยะสะสมกองพะเนินกว่า ๑๐ ล้านตัน เกิดกลิ่นเหม็นและควันไฟ

ทำให้ชาวบ้าน ๓ ชุมชน หรือ ๑,๔๘๐ ครอบครัว ต้องอพยพออกจากพื้นที่ชั่วคราว กรมควบคุมมลพิษตรวจวัดค่าก๊าซในอากาศห่างจากจุดเกิดเหตุ ๒๐๐ เมตร พบว่า ก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ และก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ มีปริมาณมากอยู่ในเกณฑ์ทำให้เกิดพิษเฉียบพลัน และการวัดค่าก๊าซในอากาศโดยตรงที่กองขยะพบควันพิษสูงเกินมาตรฐานไปถึง ๖ เท่าหรือ ๑๗๕ พีพีเอ็ม หากสูดดมเข้าไปมาก ๆ จะเวียนหัวใจเต้นเร็ว แน่นหน้าอก ถึงขั้นหมดสติและเสียชีวิตได้ นอกจากนี้ควันพิษที่เกิดขึ้นยังทำให้เกิดสารอินทรีย์ระเหย และสารไดออกซินพีวแรนซึ่งทั้ง ๒ กลุ่ม เป็นสารก่อมะเร็ง เหตุการณ์ไฟไหม้ครั้งนี้ใช้เวลาดับไฟนานถึง ๘ วัน แต่ก็เกิดการปะทุขึ้นอีกครั้งในวันที่ ๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๗ เจ้าหน้าที่สกัดเพลิงไว้ได้ และผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ จึงสั่งให้มีเจ้าหน้าที่คอยเฝ้าเวรยามตลอด ๒๔ ชั่วโมง

เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เกิดไฟไหม้บ่อขยะบางปลา จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็น

บ่อขยะเอกชน ไพลามกินพื้นที่กว่า ๓๐ ไร่ ใช้เวลา
ดับไฟนานกว่า ๑ ชั่วโมง ส่วนสาเหตุที่เกิดเพลิงไหม้
ไม่ทราบแน่ชัด

เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๗ เกิดไฟ
ไหม้บ่อขยะลาดสวาย จังหวัดปทุมธานี เจ้าหน้าที่
ดับเพลิงต้องใช้ความพยายามอย่างมากในการดับ
เพลิง เพราะอากาศร้อน อีกทั้งปริมาณขยะ ที่กองสูง

มากทำให้เกิดความร้อนได้ขยะตลอดเวลา ทำให้
ต้องมีเจ้าหน้าที่ฉีดน้ำเลี้ยงไม่ให้ไฟปะทุขึ้นมาอีก

ข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ปัญหาที่เกิดจากขยะ
มีมากมาย และนับวันยิ่งทวีมากขึ้น พระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัว ทรงห่วงใยปัญหานี้ และได้เคยมีพระราช
ดำรัสเกี่ยวกับเรื่องนี้เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๓ ความว่า

“ปัญหาสำคัญคือเรื่องสิ่งแวดล้อม เรื่องน้ำเสียกับขยะได้ศึกษามาแล้วเหมือน
กัน ทำไม่ยากนัก ในทางเทคโนโลยีทำได้ แล้วในเมืองไทยเองก็ทำได้”

“โครงการที่จะทำนี้ไม่ยากนักคือว่า ก็มาเอาสิ่งที่เป็นพิษออก พวกโลหะหนัก
ต่าง ๆ เอาออก ซึ่งมีวิธีทำ ต่อจากนั้นก็มาพอกใส่อากาศ บางทีก็อาจไม่ต้องใส่
อากาศ แล้วก็มาเจือยใส่น้ำบึง หรือเอาน้ำไปใสในทุ่งหญ้าแล้วก็เปลี่ยนสภาพของ
ทุ่งหญ้าเป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ ส่วนหนึ่งเป็นที่สำหรับปลูกพืช ปลูกต้นไม้”

“แล้วก็ต้องทำการเรียกว่าการกรองน้ำ ให้ทำน้ำนั้นไม่ให้ใสใครก แล้วก็ปล่อย
น้ำลงมาที่เป็นที่ทำการเพาะปลูกหรือทำทุ่งหญ้า หลังจากนั้นน้ำที่เหลือก็ลงทะเล
โดยที่ไม่ทำให้น้ำนั้นเสีย”

นอกจากนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ได้เสด็จพระราชดำเนินไปในงานนิทรรศการอุทยาน
วิจัยและงานเกษตรแห่งชาติประจำปี ๒๕๓๘ โดยมี
พระราชดำรัสเป็นแนวทางในการกำจัดขยะแบบ
ครบวงจร ความตอนหนึ่งว่า

“ดูดแก๊สทำไฟฟ้าเราเห็นด้วย แต่ว่าขอ
อีกชั้นหนึ่ง มีเวลาอีกประมาณสัก ๕ ปี ที่จะมาทำ
ไฟฟ้าด้วยขยะที่สลายไปแก๊สออกไปแล้ว เอาออก
ไปและก็มาเผาด้วยเครื่องสำหรับกรองมลพิษที่ออก
มาจากการเผาตั้งแต่ต้น ก็มาฝัง แล้วเราก็ดูดแก๊ส
ออกมาใช้ แล้วชุดหลังจากนั้นนำมาเผา ได้ขี้เถ้าแล้ว
นำไปอัด หมดจากหลุมนี้ก็เอาขยะมากลบ ก็ผลิต
๑๐ ปี ครบวงจรแล้ว”

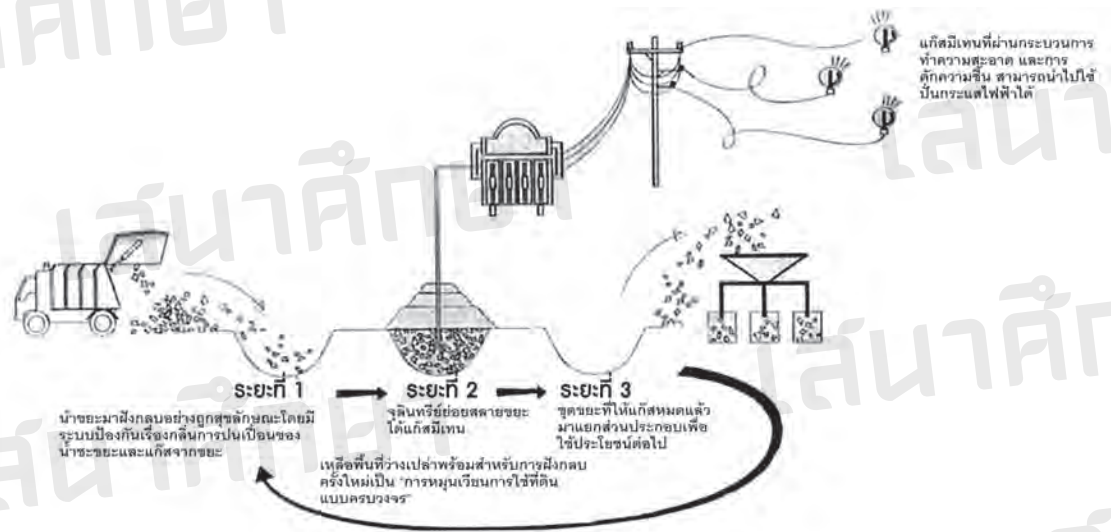
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรง
ตระหนักดีว่า “ขยะไม่มีวันหมด ที่ดินไม่มีวันเพิ่ม”
จึงได้พระราชทานแนวพระราชดำริในการกำจัดขยะ

แบบครบวงจรและทรงนำเงินที่มูลนิธินายห้างโรงปูน
หนึ่งทูลเกล้าฯ ถวายเงินสมทบมูลนิธิชัยพัฒนา
พระราชทานต่อ จำนวน ๑ ล้านบาท เป็นเงิน
สนับสนุนการจัดตั้ง “กองทุนบำบัดและใช้ประโยชน์
จากขยะ” ในมูลนิธิชัยพัฒนา เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม
พ.ศ. ๒๕๓๘ ถือเป็นจุดเริ่มต้นการวางรากฐาน
การวิจัยอย่างเป็นรูปธรรม

ผศ.บุญมา ป้านประดิษฐ์ อาจารย์คณะ
วิศวกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์
กำแพงแสน กล่าวย้อนอดีตว่า เมื่อวันที่ ๒๘
มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๘ พระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรนิทรรศการศูนย์
ปฏิบัติการวิศวกรรมพลังงานและสิ่งแวดล้อมของ
คณะวิศวกรรมศาสตร์ และทรงสนพระราชหฤทัย
เกี่ยวกับโครงการกำจัดขยะ ที่อยู่ใกล้กับวิทยาเขต
กำแพงแสน เพราะพื้นที่ขยะใกล้มหาวิทยาลัยกว่า

๑๐๐ ไร่ นั้น ในแต่ละวัน บริษัทกำจัดขยะจะนำขยะจากกรุงเทพมหานครไปทิ้งสะสมไว้ ทำให้เกิดปัญหากลิ่นเน่าเหม็น อีกทั้งพื้นที่รองรับขยะนับวันจะลดน้อยลง นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณยิ่ง ค่ำวันที่ ๒๘ มกราคมนั่นเอง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานแนวพระราชดำริเกี่ยวกับการกำจัดขยะคือ ให้ใช้ก๊าซที่เกิดจากขยะ จากนั้นให้นำขยะไปร่อนแยกส่วนประกอบ แล้วนำเอาสารปรับปรุงดิน

ไปใช้ในการปลูกพืช ส่วนที่เหลือใช้เป็นเชื้อเพลิงได้ให้นำเอาไปเผาเพื่อนำเอาพลังงานความร้อนมาใช้ประโยชน์ นอกจากนี้ ส่วนที่เหลือให้นำเอาไปอัดแท่ง นำไปใช้ประโยชน์ในทางก่อสร้าง ครั้นพื้นที่ขยะที่นำออกไปใช้ประโยชน์แล้วว่างลง ก็สามารถนำขยะชุดใหม่เข้าไป แล้วทำในลักษณะเดียวกัน ยังผลให้เกิดพื้นที่รองรับขยะหมุนเวียนกันไป

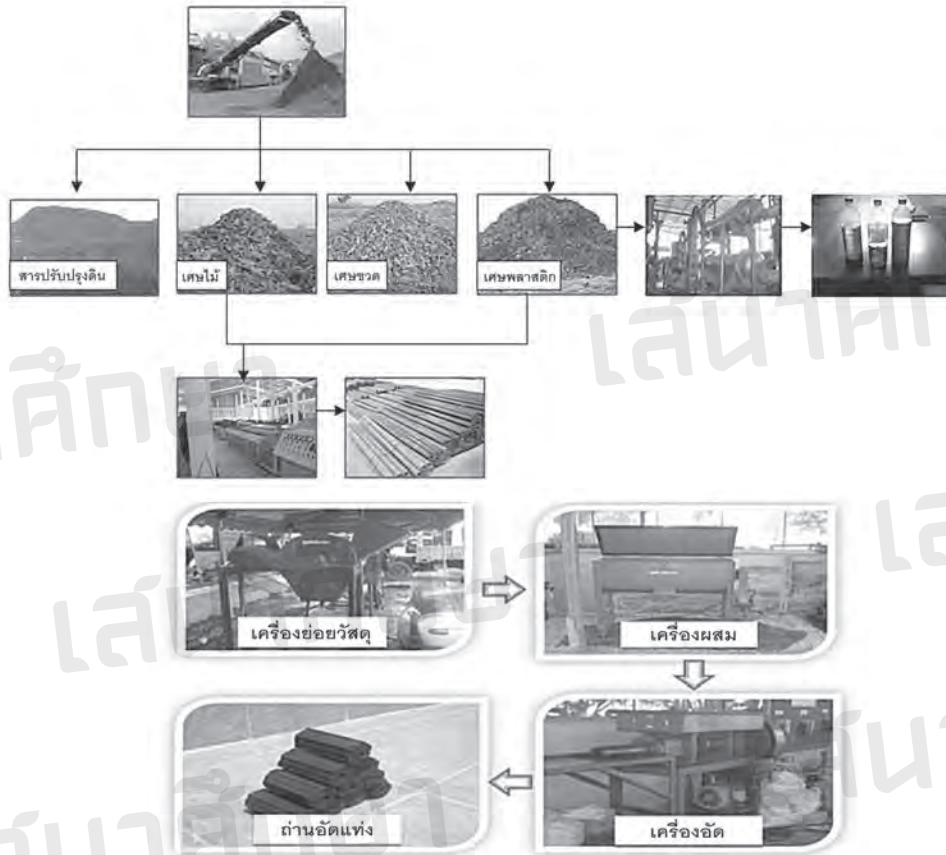
จากนั้น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ร่วมมือกับบริษัท กลุ่ม ๗๙ จำกัด ซึ่งเป็นหน่วยงานที่กำจัดขยะแบบฝังกลบอย่างถูกหลักวิชาการเป็นรายแรกและรายเดียวในประเทศไทย ได้ดำเนินงานตามแนวพระราชดำริจัดตั้งโครงการกำจัดขยะแบบครบวงจรขึ้น และเริ่มต้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๘

การบำบัดและใช้ประโยชน์จากขยะตามแนวพระราชดำริมี ๓ ขั้นตอน คือ

๑. นำขยะมาฝังกลบอย่างถูกลักษณะ
๒. ดูดแก๊สขยะนำไปผลิตกระแสไฟฟ้า
๓. นำขยะที่ดูดแก๊สออกไปหมดแล้ว และรอเวลาจนกระทั่งย่อยสลายดี นำไปแปรรูปเพื่อใช้ประโยชน์อื่น เช่น สารปรับปรุงดิน วัสดุก่อสร้างไม้พลาสติก น้ำมันจากพลาสติก และพลังงานในรูปแบบต่าง ๆ

ในขั้นตอนที่ ๓ นี้จะทำให้พื้นที่เก็บขยะว่างลง และสามารถนำขยะใหม่มาใส่ได้ จึงช่วยประหยัดพื้นที่ในการกำจัดขยะอย่างยั่งยืน

รศ. วุฒิชัย กปิลกาญจน์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กล่าวว่า "ตลอดระยะเวลาที่ทำงานได้ไปหาความรู้และดูงานที่ต่างประเทศ และได้ดำเนินการต่อมาเป็นเวลาเกือบ ๑๕ ปี มีหน่วยงานและบุคคลที่ให้ความช่วยเหลือทางงบประมาณ ๕ หน่วย เป็นยอดเงินประมาณ ๔๖,๙๐๓,๐๙๓.๒๙ บาท มีอาจารย์ที่เข้าร่วมทำงานหลายท่าน แต่โครงการประสบปัญหาและอุปสรรคนานาประการทั้งในด้านวิศวกรรมศาสตร์ สังคมศาสตร์ และบริหารจัดการ อาทิ แก๊สเป็นพิษ น้ำปนเปื้อน เป็นต้น จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงประสบความสำเร็จ

สำเร็จ สามารถผลิตไฟฟ้าได้ทั้งสิ้น ๔๘๐,๐๘๐ ยูนิท โดยมี รศ.เกียรติไกร อายุวัฒน์ ผู้ร่วมวิจัย ผศ.บุญมา ป้านประดิษฐ์ หัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการวิศวกรรมพลังงานและสิ่งแวดล้อม และ ผศ.กนกศักดิ์ เอี่ยมโสภาส ผู้ทรงคุณวุฒิประจำศูนย์ปฏิบัติการวิศวกรรมพลังงานและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้รับผิดชอบ”

ผลจากการค้นคว้าทดลองตามแนวพระราชดำรินกกระทงประสบความสำเร็จ และเห็นได้ว่า สิ่งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำริไว้เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๘ นั้น เป็นจริง สามารถช่วยประหยัดพื้นที่การกำจัดขยะเพราะสามารถหมุนเวียนนำกลับ

มาใช้ใหม่ได้ ต่างกับต่างประเทศที่ต้องการพื้นที่ใหม่ และยังต้องสิ้นเปลืองน้ำมันเพื่อขนถ่ายขยะไปยังพื้นที่ที่ไกลยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังสามารถเปลี่ยนจากกองขยะที่ไร้ค่าแปรเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นการค้นพบแหล่งพลังงานที่สำคัญอีกแหล่งหนึ่งก็ว่าได้ และหากในอนาคตหน่วยงานอื่นนำไปปรับใช้ก็น่าจะเกิดผลที่ดี ลดปัญหาไฟไหม้กองขยะซึ่งก่อให้เกิดมลพิษร้ายแรงต่อชุมชนรอบข้างดังข่าวที่เคยเป็นมา

อ้างอิง

- <http://morning-news.bectero.com>
- <http://www.greenpeace.org/seasia/th/news/blog1/blog/48554/>
- <http://highlight.kapook.com/view/51707>
- http://rdi.ku.ac.th/kasetresearch54/GroupRoyal/07-Boonma_Pan/template.html
- http://pidthong.org/knowledge-detail.php?id=34&parent_id=6#.U2CuAvI_v4Y

นักเรียนนายร้อย อ่านตรงนี้

พล.อ. มนุญ สายัณห์นิโครช

ฉบับนี้ ถือเป็นกาอบรมนักเรียนในคืนวันพุธ ข้อคิดที่นำมาเสนอในครั้งนี้เป็นความคิดของผู้เขียนเองทั้งสิ้น หากนักเรียนผู้ใดอ่านแล้วมีความเข้าใจสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในโอกาสได้เหตุการณ์ต่าง ๆ ในโลกนี้มีหลายเรื่องราวที่เป็นกบเกี่ยวกันกำเกวียน หรือประวัติศาสตร์อาจเกิดขึ้นซ้ำรอยเดิมอีกที่เรียกกันว่า “วงล้อประวัติศาสตร์”

ขณะนี้นักเรียนยังอยู่ในระหว่างการศึกษาเล่าเรียน เพื่อการรับใช้ประเทศชาติในฐานะของรั้วของชาติ อนาคตอีกไม่กี่ปีข้างหน้าจะเกิดขึ้นก็ไม้อาจล่วงรู้ได้ การออกมารับราชการ ณ หน่วยงานหนึ่งของเพื่อนของเราย่อมมีความแตกต่างไปจากตัวเราซึ่งต้องไปรับราชการอีกหน่วยงานหนึ่ง ถึงแม้จะเป็นเหล่าทหารเดียวกันก็มิใช่ว่าจะมีความเหมือนกันไปเสียทั้งหมด

ความต้องการขั้นต้นของชีวิตรับราชการของนายทหารใหม่นั้น ความต้องการจะมีอยู่ ๒ ประการ สิ่งแรกเป็นความต้องการที่จะเรียนรู้วิธีการทำงานให้มากที่สุด อยากรู้ให้มากกว่าผู้อื่นอีกด้วย จงระมัดระวังการแสดงออกให้ดี เพราะมีบางคนอยากรู้ อยากเห็นมากจนเกินพอดี คำนิพนทามักจะเกิดขึ้นลับหลังว่า “จบใหม่ ๆ มันก็พิตอย่างนี้แหละ อีกไม่เท่าไรหรอกจะหายซำลีไปเอง!”

สิ่งที่สองสำคัญมาก ก็คือ “ต้องการความยุติธรรม” อาจเป็นเพราะเป็นการเปลี่ยนสภาพใหม่จากผู้ถูกปกครองเป็น “ผู้ปกครอง” ถึงแม้จะเป็นนายทหารที่มีอาวุโสต่ำสุดแต่จะเป็นผู้มีพลังสูงสุด หลายคนมุ่งมั่นที่จะสร้างความยุติธรรมให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา และเกิดปัญหากับผู้บังคับบัญชาชั้นสูงกว่าจบใหม่ ๆ ร้อยตรีบางคนมีเรื่องขัดใจกับผู้บังคับกองพันของตนก็มี เรื่องราวเช่นนี้มีมากมาย ต้องเตือนตนเองไว้เสมอว่า เราก็เป็นข้าราชการชั้นผู้น้อย การปกครองบังคับบัญชามีหลายระดับชั้น แต่ละระดับชั้นมีระดับของความรับผิดชอบ ระดับของเรายังไม่ถึงขั้นรับผิดชอบใด ๆ ความรับผิดชอบมีมากน้อยเพียงใด ต้องหมั่นศึกษาและทำความเข้าใจให้ดี

ในสมัยที่ผู้เขียนเป็น นนร. ชั้นปีที่ ๔ ในวิชารัฐศาสตร์และการปกครอง ต้องเรียนกับอาจารย์ภายนอก ผู้ให้ความรู้วิชารัฐศาสตร์ต่อ นนร. ชั้นปีที่ ๔ ใน พ.ศ. ๒๕๐๙ คือ ท่าน ศ.จรรยา สุภาพ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สิ่งที่ท่านสอนไว้ผู้เขียนจดจำได้บางประการ ที่จำได้ขอบอกว่าเป็นเพราะมัน “แทงหู ต่ำใจ”

อาจารย์จรรยาสอนไว้ว่า รัฐจะมั่นคงได้ต้องมี ๒ ปัจจัย ได้แก่

๑. กฎหมายที่ดี

๒. กำลั้งทหารที่เข้มแข็ง

ท่านพูดเสริมว่า นักเรียนทุกคนเป็นปัจเจก สำคัญ ในกรณีนี้ คือ นักเรียนจะต้องเป็นกำลั้งทหาร ที่เข้มแข็งในอนาคต

ท่านสอนต่อไปอีกว่า ในแต่ละรัฐจะมี บุคคลอยู่ ๒ ประเภท คือ ผู้ปกครองและผู้ถูก ปกครอง ซึ่งคนทั้งสองประเภทนี้ในเวลาเดียวกันมัก มีความต้องการที่แตกต่างกัน จึงเป็นความยากของ คนทั้งสองประเภทนี้จะอยู่ร่วมกันได้โดยสงบสุข อย่างยืนยาว เพราะ

๑. ผู้ปกครองรัฐมักมีความต้องการ อำนาจ และผลประโยชน์

๒. ผู้ถูกปกครองจะมีความต้องการ ความถูกต้องและความยุติธรรม

การกระทำของคนประเภทหนึ่งต่อคนอีก ประเภทหนึ่ง ก็เพื่อให้ได้ความต้องการของตน ดังนั้น สิ่งที่ผู้ปกครองมอบให้ก็มุ่งหวังที่จะดำรงรักษา อำนาจและผลประโยชน์ของพวกเขา และสิ่งที่ ประชาชนหรือผู้ถูกปกครองกระทำกราด ใ้ให้แก่ ผู้ปกครอง ก็หวังการตอบแทนที่ถูกต้องและเป็น ธรรม อาจารย์กล่าวว่า วัตถุประสงค์สองรูปแบบนี้ ไม่เกื้อกูลกันเท่าใดนัก อาจมีเกิดขึ้นได้ก็แต่ในระยะ สั้น ๆ บ้านเมืองวุ่นวายก็เพราะการแย่งชิงอำนาจ การขัดผลประโยชน์ การไม่มีความถูกต้องเป็นธรรม ในหมู่ชน มันเป็นอย่างนี้ ผู้เขียนจึงจดจำได้โดยคำว่า “แทงหู ต่ำใจ”

ในชีวิตรับราชการทหารมันกวนเวียนไม่พ้น สิ่งเหล่านี้ **นักเรียนนายร้อยจึงต้องตั้งตน วาง ตนให้เที่ยงธรรม ชาวสะอาดเสียตั้งแต่การเริ่ม ต้นรับราชการ และดำรงรักษาไว้ตลอดไป** มัน เข้าทำนองคนใส่เสื้อขาว หรือเมื่อเวลานักเรียนสวม เครื่องแบบปกติขาวนั้นแหละ จะสวมใส่ จะลูกนั่ง ต้องระวังอย่าให้เปรอะเปื้อน จะซัก จะรีด จะแขวน เก็บ ต้องระวังให้ดี (และอย่าลืมเทคนิคเกี่ยวกับ

เครื่องแบบปกติขาว ที่เคยเขียนสอนไว้ว่า ซัก แล้วอย่ารีด แขนงเก็บไว้ จะใช้เมื่อใดจึงรีด จะ ทำให้เครื่องแบบชุดขาวใช้ได้นาน ไม่เก่าเป็นสี เหลืองอ่อน ๆ หรือที่เรียกกันว่า สนิมชั้น นั้นเอง) สีขาวจะถูกสิ่งเปรอะเปื้อนมาทำให้เสียหายได้ง่าย

เป็นผู้บ่อย่อมต้องเหน็ดเหนื่อยมาก ดังเช่น นกกระจอกน้อยตัวหนึ่งกว่าจะเก็บกินข้าวได้สัก เมล็ดหนึ่ง ต้องกระพือปีกบินจากบ้านหลังหนึ่งไปอีก หลังหนึ่ง กระพือปีกหลายร้อยครั้ง มันยอมผิตไป จากพญาอินทรี ซึ่งพญาอินทรี มีประสบการณ์ มาก รู้กระแสดมเบื่องบนเป็นอย่างดี พญาอินทรี ไม่ต้องกระพือปีกบ่อย เพียงกางปีกรับกระแสดมก็ ร่อนบินวนไปมาได้ยาวนานนับชั่วโมง และด้วยสายตา ที่แหลมคม ยาวไกล อินทรีย่อมมองเห็นเหยื่อได้ใน ระยะไกล และด้วยเพียงการหุบปีกพุ่งลงมาจาก เบื่องบน ก็สามารถโฉบอาหารที่อยู่บนพื้นไปกินได้ โดยไม่ยาก

อีกข้อคิดหนึ่งก็คือ เครื่องบินเล็กปีกสองชั้น จะมีเสียงดัง บินเร็วผาดแผลงได้สารพัดท่า เสียงดัง แสบแก้วหู แต่บินได้สูงไม่เกินฐานเมฆ ผิดกับเครื่อง บินโบอิง จัมโบ้เจ้ททั้งหลาย ลำโตใหญ่ บรรทุกของ ได้มาก บินสูงไปไกล เสียงเงียบเชียบ แต่เวลาลงมา ไกลเสียงกัมปนาท แรงอัดอากาศ ทำให้เรารู้สึกได้ ระหว่างบรรดาศาเครื่องบินไซร้กับโบอิง

จะสั่งสอนตัวเองไว้เสมอว่า ความถูกต้อง ความยุติธรรมที่แท้จริงในโลกนี้หาได้ยากยิ่ง สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนเราเอาไว้มากมาย ทุก อย่างมันเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากจิตใจ จากการปรุงแต่ง จากอารมณ์ของเรา ในแต่ละเรื่องและในแต่ละเวลา สถานที่

พระพุทธศาสนาเรียกสิ่งนี้ว่า ตัณหา แดกตัว เป็น ภวตัณหา และวิภวตัณหา ซึ่งเป็นความรู้สึก เป็นความคิดของเราตลอดเวลากับทุกเรื่องราว คือ ชอบหรือไม่ชอบนั่นเอง ชอบก็พึงพอใจ ไม่ชอบก็ เกลียดชัง โกรธ เป็นทุกข์

ความถูกต้อง ณ ที่แห่งหนึ่ง อาจมีใช้ความถูกต้อง ณ อีกที่หนึ่ง มีตัวอย่างเป็นที่รู้อยู่แล้วมากมาย คงไม่ต้องยกตัวอย่าง มันอยู่ที่ความรู้สึกตามสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมของแต่ละสถานที่อีกด้วย

เมื่อใดที่เหตุเกิดขึ้นกับตัวเรา กับครอบครัว พี่น้อง เพื่อนฝูงมิตรสหายเรา คนมีปัญญาจะต้องพิจารณาค้นหาสาเหตุที่เกิดขึ้นโดยความเป็นจริงให้ได้ อย่าล้าเอียงเข้าข้างตัวเองหรือพวกพ้องโดยเด็ดขาด การล้าเอียงเข้าข้างตัวเองจะทำให้เราพ่ายแพ้ ไม่สามารถแก้ไขปัญหาคือได้ (มุซาชิ ก็สอนไว้)

ผู้เขียนมีตัวอย่างที่คิดเอาได้เองกับตัวเอง ได้แก่ ผู้เขียนไปซื้อโต๊ะทานอาหารมาจากงานแสดงสินค้าราชทัณฑ์นานมาแล้ว เป็นโต๊ะที่สวยงาม เป็นไม้ธรรมชาติที่มีลวดลายสวยงาม แต่มีน้ำหนักมาก จะยกจะเคลื่อนย้ายต้องขอแรงให้คนช่วยหลายคน ซ้อมมาใช้งานอยู่หลายปี อยู่มาวันหนึ่งจะทำบุญบ้าน ต้องจัดบ้านใหม่ จัดที่พระสวดมนต์ และให้ท่านมาฉันภัตตาหารกับโต๊ะนี้ เมื่อเปลี่ยนที่ตั้งปรากฏว่าโต๊ะกระโดดกระเดก ทำให้สงสัย ทดสอบโดยวัดขาโต๊ะและตรวจสภาพโดยละเอียด ไม่มีข้อเสียหายบกพร่อง ขาโต๊ะยาวเท่ากัน ไม่หลวมคลอน ปัญหาที่แท้ คือ พื้นบ้าน ณ บริเวณที่ตั้งใหม่ขี้โต๊ะมันไม่เรียบเสมอกัน แตกต่างจากพื้นบ้านที่เดิมที่โต๊ะเคยตั้งอยู่เก่า

ถ้ายึดถือความถูกต้องก็ต้องรื้อบ้าน ทำการซ่อมพื้นให้ได้ระดับ แต่หลักการของพระพุทธศาสนาสอนไว้ว่าให้แก้ที่สาเหตุ สาเหตุของการกระโดดกระเดก ก็คือ ขาโต๊ะข้างหนึ่งลอยพื้นพื้นประมาณ ๑/๔ นิ้ว แทนที่จะรื้อซ่อมพื้นบ้าน เราเพียงแก้ไขโดยทำให้ช่องว่างนั้นหมดไป ด้วยการนำวัสดุมาหนุนอุดเสีย จะเป็นแผ่นไม้บาง ๆ หรือกระดาดแข็งก็ได้ ทำดังนี้ปัญหาก็คงหมดไป นี่คือ ข้อคิดประการหนึ่งที่เราจะไม่ใช้ความเถรตรงในการแก้ปัญหา

วิชาที่สำคัญอีกสาขาหนึ่ง คือ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ในชั้นปีที่ ๔ อาจารย์ ดร.อริญ ธรรมโน เป็นผู้ให้ความรู้ ท่านเป็นอาจารย์จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นักเรียนทหารได้รับความรู้ เรื่องอุปสงค์ อุปทาน ดีมานต์ ซัพพลายส์ ก็จากอาจารย์ท่านนี้ และในท้ายที่สุดเศรษฐศาสตร์หรือเศรษฐกิจคือ พลังอำนาจของชาติ เป็นพลังอำนาจแรกในการศึกษาหลักสูตรของโรงเรียนเสนาธิการทหารบกสมัยที่เรียนอยู่ ณ รร.สธ.ทบ. พ.ศ. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๑ อาจารย์ของนักเรียนเสนาฯ คือ อาจารย์ ดร.ภรณ์ กิรติบุตร (ต่อมาท่านสมรส ปัจจุบันท่านคือท่านผู้หญิง ภรณ์ มหามานท์)

ในสมัยเมื่อ ๒๐ - ๓๐ ปีที่แล้ว ทั่วโลกยึดถือพลังอำนาจในการทำสงครามเป็นใหญ่ ได้แก่ พลังอำนาจทางการทหารผสมกับพลังอำนาจทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จบจนถึงเวลานี้เวลาได้พิสูจน์ความถูกต้องของทฤษฎีแห่งพลังอำนาจแล้ว กล่าวคือ พลังอำนาจของชาติมี ๕ ประเภทตามลำดับ คือ

๑. พลังอำนาจทางเศรษฐกิจ
๒. พลังอำนาจทางสังคม
๓. พลังอำนาจทางการเมือง
๔. พลังอำนาจทางการทหาร
๕. พลังอำนาจทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

พลังอำนาจในลำดับรองหรือถัดลงมาเป็นพลังที่รองรับพลังที่อยู่สูงกว่าตามลำดับ สุดท้ายคือพลังของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รองรับพลังทั้ง ๔ ที่เหนือกว่าอย่างชัดเจน และที่ต้องยอมรับอย่างไม่มีข้อโต้แย้งใด ๆ เลย ณ เวลานี้ ณ ปัจจุบันนี้ ก็คือ พลังอำนาจทางเศรษฐกิจตามตำราที่เรียนมา ๕๐ - ๖๐ ปีแล้ว การยึดครองประเทศต่าง ๆ ไม่ต้องใช้อาวุธใด ๆ ใช้อำนาจเศรษฐกิจอยู่เห็นกันชัดเจน การปกครองประเทศไทยการ

บริหารประเทศจึงต้องปฏิบัติภายใต้แนวทางของ
สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นหลัก

เรื่องสุดท้ายของฉบับนี้ ขอพูดหรือเขียนให้
นักเรียนนายร้อยได้กำหนดเป็นอุดมการณ์ของทุก
คนเอาไว้ ตั้งใจให้แน่วแน่เมื่อเราสำเร็จการศึกษา
ออกไปเราจะรับใช้ชาติด้วยอาชีพทหาร ด้วยการ
ปฏิบัติต่าง ๆ ในฐานะทหารของชาติ มิใช่เป็นบุคคล
ในขณะใด เป็นคนของใคร

ความคิดของผู้เขียนเองยึดมั่นว่า หุ่นกระบอง
นั้นเมื่อมีผู้ขีดที่เก่งที่สุดในโลก ก็จะได้รับคำชมว่า
“ขีดหุ่นได้สมจริง เหมือนคน เป็นธรรมชาติจริง ๆ”
แต่ในความหมายของคำชมนี้ ก็คือ มันไม่ใช่ของจริง
มันเป็นเพียงเหมือนจริง ฉะนั้น คนอย่างเราอย่ามัวไม่
ยอมเป็นแขกเช่นหุ่นกระบอง

นอกจากนี้ ในโอกาสที่ได้ไปชมการแสดงโขน
ซึ่งเป็นศิลปะชั้นสูงของชาติ ดูแล้วตื่นตาตื่นใจ อลังการ
ว่านั่นเถอะ แต่ความคิดของผู้เขียนกลับตาลปัตร
กลับคิดไปว่า คนเล่นโขนต้องใส่หัวโขน (เหมือนคำ
เปรียบเปรยกับการดำรงตำแหน่งในราชการ) การ
แสดงโขนคนแสดงเพียงแสดงท่าทางให้สอดคล้อง
กับดนตรีและคำพากย์ เพราะคนแสดงไม่ได้ร้องเอง
หรือพูดเอง คิดไปแล้วถ้าไม่ถอดหัวโขนออกทักทาย
ผู้ชมจะไม่มีใครรู้เลยว่าผู้แสดงเป็นใคร ดังนั้น โขน
เป็นศิลปะชั้นสูงของไทย ผู้ที่แสดงโขนได้ดีเยี่ยมของ
ไทย คือ ใคร...คำตอบคือ ไม่ทราบ

ผู้ดาราลิเกหรือนักร้องลูกทุ่งไม่ได้ เล่นเอง
ร้องเอง กระโดดโลดเต้นได้ตามใจ แถมยังมีกองเชียร์
และแม่ยกอีก การแสดงแต่ละครั้งได้ฟวงมาลัยเป็น
ดอกไม้และธูปธูปมากมาย เล่นโขนไม่เคยได้ฟวง
มาลัย อย่างแก่แค่การปรบมือ

ตัวอย่างนี้เป็นเพียงยกตัวอย่างในแง่มุมมองของ
ความเป็นตัวของตัวเอง ไม่ได้คิดว่าศิลปะแบบใด

สูงกว่า ต่ำกว่า ดีกว่า เลวกว่ากัน เป็นเพียง
ข้อคิดที่จะใช้เป็นกำลังใจให้ข้าราชการชั้นผู้น้อยคน
หนึ่ง ข้าราชการทหารที่มียศนายทหารต่ำสุดในชั้น
สัญญาบัตรได้มีกำลังใจในการทำงาน

เราเป็นผู้น้อย เป็นเพียงตัวเล็ก ในเครื่องจักร
ทุกประเภท ทุกชนิด เพียงตัวเล็กจะทำงานเฉพาะ
หน้าที่และหมุนจืดตลอดเวลา เพียงตัวใหญ่ส่วนมาก
เป็นเพียงส่งกำลัง สนับสนุนเพียงต่าง ๆ ในเครื่องจักร
นั้น แต่เพียงทุกตัวขาดไม่ได้ และต้องทำงานไป
ด้วยกัน เครื่องจักรนั้นจึงจะเป็นเครื่องจักรที่อยู่ใน
สภาพใช้งานได้เป็นปกติ

การดำรงอยู่ไม่ว่าจะจะเป็นระดับชั้นยศใด ต้อง
คิดว่าเราคือขันน้ำใบหนึ่ง ป้องกันน้ำเข้าเพื่อให้ลอย
น้ำได้ ต้องอุดข้างนอก เมื่อบรรจุน้ำไว้ต้องป้องกันรั่ว
ไม่ให้น้ำไหลออกจากขัน ต้องอุดภายใน จึงต้องสำรวจ
การอุดออกอันเป็นเรื่องภายนอก และใช้สติปัญญา
ความรอบคอบ ความอดทน ความเพียรพยายาม
อันเป็นการอุดจากภายในเอาไว้ให้เหนียวแน่น โตขึ้น
ไปตามลำดับ หัวโขนที่จะต้องสวมใส่ต้องเปลี่ยนไป
เรื่อย ๆ จงตั้งใจดำรงตนให้ดี อย่าโตขึ้นแล้ว มี
พฤติกรรมที่ไม่น่าเคารพนับถือ ด้บหลังถูกคนเรียก
ไอ้...! จงก้มหัวให้แก่งานบนโต๊ะทำงานเท่านั้น เพราะ
งานในหน้าที่รับผิดชอบคือหน้าที่แท้จริงของเรา

ความภูมิใจ

พ.อ.วิชาญ ศรีภัทรางกูร

การฝึกทหารใหม่ในอดีตนั้น มักประสบปัญหาการทหารใหม่ให้ตกเป็นข่าวเสื่อมเสียอยู่บ่อยครั้ง ส่วนหนึ่งเกิดจากความไม่เข้าใจกระบวนการฝึกตามหลักสูตรของครูนายสิบ ไม่เข้าใจหลักจิตวิทยา และไม่มีความรู้วิชาครุทหาร จึงไม่เข้าใจบทบาทความเป็นครู ใช้แต่วิธีการบังคับ ใช้ความรุนแรง ละเมิดกฎหมายและหลักสิทธิมนุษยชน

ในอดีตนั้นผู้เขียนเคยทำหน้าที่ผู้ฝึกทหารใหม่ ภายหลังจากได้ทำหน้าที่ ผู้ช่วยผู้ฝึก และได้ ออกปฏิบัติงานราชการสนามชายแดนกลับมาแล้ว มีความคุ้นเคยกับครูนายสิบที่จัดมาทำหน้าที่ฝึกทหารใหม่จากแต่ละกองร้อยอยู่พอสมควร ในห้วงการฝึกครูได้ชี้แจงเน้นย้ำมิให้มีการฝึกแบบทารุณ ค่อยเป็นค่อยไป ไม่มีการทำร้ายร่างกาย แต่ดูเหมือนจะยังชอบใช้แต่วิธีการเดิม ๆ ฝึกไปซ้อมไป ลงโทษไป ต้องกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด มาคืนหนึ่งผู้เขียนไปทำธุระที่บ้านพัก กลับมานอนที่หน่วยฝึกก็เห็น ครูนายสิบที่ทำหน้าที่สิบเวร ซึ่งเป็นนายสิบหนุ่มจบมาได้ ๒ - ๓ ปี ซ้อมปรับปรุงวินัยทหาร จึงหลบยีนดูเมื่อเห็นทหารปฏิบัติตามคำสั่งซ้ำ สิบเวรคนดังกล่าว จึงเดินชกท้องทหารที่ละคน หลายคนทรุดลงไปกองนั่งบิดตัวอ ผู้เขียนจึงได้เป่านกหวีดและสั่งให้ทหาร

กลับไปนอน แล้วเรียกสิบเวรเข้าพบที่ห้อง ถามว่า เคยสั่งแล้วใช่ไหม ว่าห้ามทำร้ายร่างกาย และห้ามปลุกทหารโดยไม่ได้รับอนุญาต สิบเวรตอบว่า ครับ ผู้เขียนจึงลงโทษสิบเวรเหมือน ๆ กับที่ลงโทษทหารใหม่ แล้วสั่งให้กลับไปนอน ตื่นเข้ามาหลังจากพาทหารใหม่ออกกำลังกายเสร็จ สิบเวรมาพบที่ห้องพัก มาบอกผู้เขียนว่า “ผมขอโทษที่ทำให้ผู้หมวดโกรธ” จึงบอกไปว่า ไม่ได้โกรธ แต่ต้องการสั่งสอนว่า การถูกลงโทษอย่างผิด ๆ เป็นอย่างไร และบอกว่า ต่อไป ถ้าทำอีกจะส่งกลับกองร้อยต้นสังกัด อาจถูกขังและงดบำเหน็จ ต่อมาจึงได้ชี้แจงเน้นย้ำกับครูนายสิบอีก การฝึกจึงดีขึ้น แต่ก็มีเสียงพูดกันลับหลังว่า ผู้หมวดฝึกอ่อน แต่พูดกันได้ไม่นานนัก เพราะพาทหารใหม่ปรับตัวได้ก็เริ่มฝึกอย่างเข้มข้น ด้วยการฝึกตามมาตรฐานการฝึก และทดสอบร่างกายทุกสัปดาห์ และให้ครูฝึกร่วมทดสอบการวิ่งในชุดครั้งก่อนทุกเย็นวันศุกร์กับทหาร สัปดาห์แรก ๆ วิ่งประมาณ ๓ ไมล์ ต่อ ๆ มาเป็น ๕ ไมล์ จนสัปดาห์ท้าย ๆ ก่อนตรวจสอบการฝึก ได้พาททดสอบการวิ่งระยะไกลประมาณ ๑๐ ไมล์ ในชุดครั้งก่อน ได้ชี้แจงครูนายสิบ และทหารใหม่ว่า ทหารราบนั้นเคลื่อนที่ด้วยเท้า หากวิ่งระยะไกล ชุดครั้งก่อนได้ เรื่องการ

ฝึกเดินเร็วรีบ หรือเดินทางไกลจะเป็นเรื่องเล็ก และ การออกกำลังกาย ที่เหมาะกับกองร้อยทหารราบคือ วิ่งฮาล์ฟมาราธอน ซึ่งเป็นระยะที่ต้องฝึกทั้งความ แข็งแรง และความอดทนของกล้ามเนื้อให้มากพอ แต่ก็ไม่ถึงกับตั้งพลังงานมาใช้มากจนร่างกายผอม เกร็ง กล้ามเนื้อลีบ พอถึงเวลาวิ่งครูนายสิบมาร่วม วิ่งกับทหารใหม่พร้อมหน้าพร้อมตา ผู้เขียนคุมแถว เริ่มวิ่งไปช้า ๆ ทหารใหม่ร้องเพลงเป็นระยะ ๆ แต่พอ ถึงจุดกลับตัวหันกลับมามองไม่เห็นครูนายสิบแม้ แต่คนเดียว มีแต่แถวทหารที่ยังคงวิ่งเป็นแถวเท้า พร้อม ผู้เขียนนึกในใจใครกันแน่ที่อ่อน ซึ่งต่อมาภายหลัง ผู้เขียนได้รับการสนับสนุนการจัดตั้งชมรมวิ่ง ของกองพันจากผู้บังคับกองพัน จึงมีกำลังพลและ ครอบครัวยุวมทั้งบุตรหลาน หลายคนเข้าร่วมไป แข่งขันในรายการวิ่งต่าง ๆ ในพื้นที่ภาคเหนือบ่อย ๆ ได้รางวัลกันหลายนายเป็นที่ภาคภูมิใจของหน่วย และบางนายก็เปลี่ยนพฤติกรรมจากเย็นมาดีมีเกล้า เป็น เย็นมาวิ่งออกกำลังกาย แก้ปัญหาด้านกำลัง พลได้อีกแบบหนึ่ง ส่วนการฝึกทหารใหม่ในผลัด นั้น ภายหลังจบการฝึก ผู้เขียนได้ประชุมชี้แจง สอบถามความรู้สึก ทุกคนต่างมีความภาคภูมิใจ บ้างก็บอกว่าภูมิใจที่แข็งแรงขึ้น บางนายบอก ภูมิใจที่ยิ่งป็นแมน และบางนายบอกไม่เคยคิด เลยว่าจะวิ่งในระยะไกลได้ขนาดนี้ ทหารใหม่ ผลัดนั้นนอกจากจะแข็งแรงแล้ว ยังมีวินัยสูง มีความรักหน่วย ชื่อสัตย์ เคารพเชื่อฟัง และจงรัก ภัคดีต่อผู้บังคับบัญชา ทั้งต่อหน้าและลับหลัง มากยิ่งขึ้น มิใช่เฉพาะต่อหน้าด้วยความกลัว ผู้ เขียนจึงเห็นว่า การฝึกให้ทหารเกิดความภาค

ภูมิใจนั้น เป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่จะทำให้หน่วยมีความเข้มแข็ง

จากประสบการณ์ในการฝึกทหารนั้น ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้เขียนได้นำมาปรับใช้ ในการปฏิบัติงานด้านอื่น เมื่อเป็นผู้บังคับศูนย์การฝึก นักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ ๓๒ จังหวัด ลำปาง พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้นำวิธีคิดในการเสริมสร้างความภาคภูมิใจ มาใช้ในการพัฒนาหน่วยและ พัฒนาการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร จนสร้างความเปลี่ยนแปลงยกระดับมาตรฐานของหน่วยให้เป็น ศูนย์ฝึกฯ ดีเด่น จากหน่วยบัญชาการรักษาดินแดน (นรด.) ในปีต่อมา แม้ภายหลังได้ปรับย้ายไปรับ ราชการในตำแหน่ง รองผู้บังคับการกรมนักเรียน นายร้อยรักษาพระองค์ เมื่อปลาย พ.ศ. ๒๕๕๔ แล้ว ก็ตาม ในปีถัดมา ได้มีโอกาสกลับไปร่วมพิธีกระทำ สัตย์ปฏิญาณตนและสวนสนามของนักศึกษาวิชา ทหาร ก็ยังคงเป็นที่กล่าวขานถึงความเปลี่ยนแปลง และได้มีผู้บริหารสถานศึกษาท่านหนึ่งได้เข้ามาซัก ถามด้วยความสงสัยว่าผู้เขียนทำอะไร ผู้เขียนได้ ตอบไปว่า ไม่ได้ทำอะไรมาครับ ผมทำเรื่องหลัก ๆ เพียงอย่างเดียว คือ การสร้างความภาคภูมิใจ ที่ เหลือเค้าร่วมคิด ร่วมทำกันเอง โดยผมให้แนวทาง และการสนับสนุนเท่านั้น ผู้อำนวยการท่านนั้น บอกกับผู้เขียนว่า เป็นผู้อำนวยการมาเกือบ ๑๐ ปี และอยู่ในแวดวงการศึกษา นักศึกษาวิชาทหารมา ๑๗ ปี ไม่เคยเห็นความเปลี่ยนแปลงของลูกศิษย์ที่เป็น นักศึกษาวิชาทหารได้ขนาดนี้ ผู้เขียนจึงได้เล่าเรื่อง การดำเนินงานตั้งแต่ต้นให้ฟัง

ตั้งแต่วันแรกที่ผู้เขียนเข้ารับตำแหน่งได้เดินขึ้น บก.ศูนยการฝึกฯ เห็นวิสัยทัศน์ของหน่วยข้อความตอนท้ายสะดุดตามากว่า “จะเป็นเลิศในกองทัพภาคที่ ๓” ถ้ามกำลังพล ได้ความว่า กำลังพลช่วยกันคิดไว้นานแล้ว ต่อมาผู้เขียนจึงได้บอกในที่ประชุมว่า จะมาช่วยทำให้เป็นเลิศในกองทัพภาคที่ ๓ จากนั้นก็ได้พยายามเสริมสร้างความภาคภูมิใจให้กำลังพล ครูฝึก และนักศึกษาวิชาทหาร (นศท.) โดยการเริ่มต้นจากการสร้างความเป็นธรรมภายในหน่วย ปัญหาที่ได้ทราบจากผู้บังคับบัญชามา เรื่องร้องเรียน ทั้งการเรียกรับผลประโยชน์ เรื่องคู่สาวกับนักศึกษาหญิง และเมาะสุราหว่างการฝึก ที่เคยมีในอดีตผู้เขียนได้จัดให้มีการประเมินครูฝึก ทั้งจากสถานศึกษา และผู้ปกครอง และหากมีเรื่องร้องเรียนจะสอบสวนแล้วดบ่าเหน็บ และปรับย้าย การพิจารณาความดีความชอบใช้การประเมินทั้งโดย ผู้บังคับบัญชา และโดยเพื่อนร่วมงาน จึงทำให้มีคนทำงานเพื่อส่วนรวมมากขึ้น มีความสามัคคีกันมากขึ้น เพราะเดี๋ยวก่อนจะประเมินต่ำ ส่วนความเป็นธรรมกับ นศท. นั้น จะต้องได้รับการบริการจากหน่วยโดยไม่มีค่าใช้จ่าย และจากผู้ประกอบการร้านค้าในราคาเป็นธรรม ไม่มีการเรียกรับผลประโยชน์จากการรับสมัคร และการฝึก นศท. ประการต่อมาคือ การสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและการฝึก จัดให้มีการประกวดบุคคลดีเด่น ทั้งกำลังพล และนักศึกษาวิชาทหาร การแข่งขันชุดครูฝึกศูนยฝึกย่อยอำเภอต่าง ๆ จากผลการประเมินของสถานศึกษาและผู้ปกครอง ให้รางวัลในโอกาสต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ส่วนการสร้างความเป็นภาคภูมิใจนั้น ผู้เขียนได้ใช้ความเป็นธรรมภายในหน่วย และแรงจูงใจ เป็นปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้าง เพราะหากขาดสองสิ่งนี้ก็คงยากที่จะเกิดความภาคภูมิใจของกำลังพล หรือเป็นไปไม่ได้เลย และได้เริ่มพัฒนาหน่วยโดยมีเป้าหมายให้เป็นตัวอย่าง แก่สถานศึกษาในด้านสภาพแวดล้อม การ

เรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นตัวอย่างแก่หน่วยทหารในด้านการฝึก และวินัย และในการพัฒนาการฝึก ส่วนนักศึกษาวิชาทหาร (นศท.) นั้น ได้กำหนดเป้าหมายให้ นศท. เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชน ทั้งในสถานศึกษา และชุมชนท้องถิ่น และที่สำคัญยิ่งคือการเผยแพร่กิจกรรมของหน่วย และกิจกรรม นศท. ทางสื่อทุกช่องทางให้ทุกคนได้ภาคภูมิใจ ทั้งการแสดงขีดความสามารถทางทหารของ นศท. ให้ผู้ปกครองชม ในโอกาสต่าง ๆ เชิญผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับกิจกรรมการฝึก นศท. ของหน่วย การจัดรายการทางสถานีวิทยุ สกู๊ปข่าว และรายการโทรทัศน์ ในโอกาสสำคัญ ๆ เป็นต้น เมื่อทุกคนมีเป้าหมายร่วมกันแล้ว เรื่องการพัฒนาหน่วยเพียงแค่นี้ให้แนวทางแก่กำลังพลว่า ทำอย่างไรก็ได้ให้หน้าหน่วยเป็นริสรอร์ท ในหน่วยเป็นสถานศึกษา และหลังหน่วยเป็นสนามฝึก เท่านั้นทุกคนก็ร่วมคิด ร่วมทำ หน้าหน่วยสะอาด เรียบร้อย และสวยงาม ในหน่วยเริ่มมีป้ายคำขวัญต่าง ๆ สื่อการสอน สิ่งอำนวยความสะดวกเริ่มพัฒนา หลังหน่วยได้มีการสร้างและปรับปรุงสนามทดสอบกำลังใจ สนามฝึกยุทธวิธี เป็นต้น ส่วนกิจกรรม นศท. ก็ได้ ส่งเสริมกิจกรรมชมรม นศท. อย่างจริงจังในการให้เป็นแบบอย่างแก่เยาวชน เช่น ให้เป็นครูฝึกลูกเสือ เนตรนารีอาสาจรรยา จัดกิจกรรมเทิดพระเกียรติแสดงความจงรักภักดี และสร้างเครือข่ายต่อต้านยาเสพติด เป็นต้น ๑ ปีของความเปลี่ยนแปลงทำให้ได้รับความสนใจ และความภาคภูมิใจของพ่อแม่ผู้ปกครอง ได้รับหนังสือชมเชย ได้รับของและเงินบริจาคจำนวนมาก ผู้เขียนจึงได้จัดตั้งกองทุนการศึกษา นศท.ขึ้น ในวันจัดกิจกรรม กระทำสัตย์ปฏิญาณตนและสวนสนามของ นศท. จึงมีผู้ปกครองมาร่วมกิจกรรมครั้งละ ๑,๕๐๐ - ๑,๗๐๐ คน ผู้ว่าราชการจังหวัดมาร่วมพิธี ได้เอ่ยปากชมกับ ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ ๓๒ ว่า “ผมอยากฝึก อส. ให้ได้แบบนี้จึงเลย” ส่วนผู้บังคับ

การตำรวจภูธร จังหวัดลำปาง บอกว่า “นศท. เค้ฝักกันได้ขนาดนี้เชียวหรือ” เมื่อได้เห็นการ ยิงปืนฉับพลันของ นศท. ชั้นปีที่ ๒ ทั้งชายและ หญิง สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นไม่ได้ถ้าทุกคนไม่มีความ ภาคภูมิใจ ร่วมแรงร่วมใจกันทำดี อย่างเต็ม ความสามารถ มีอาจารย์ท่านหนึ่งเคยเล่าให้ฟังว่า มี นศท. หญิงตัวเล็ก ๆ บางคนร้องไห้ที่ไม่ถูกคัดเลือก ให้ฝึกยิงปืนฉับพลัน ทั้งที่ตัวเล็ก และต้องฝึกหลัง เลิกเรียน การฝึก นศท. นั้น มีนายทหารรุ่นพี่ท่าน หนึ่งบอกผู้เขียนว่า งานฝึก นศท. เป็นงานกระจอก แต่ผู้เขียนคิดว่าเป็นงานที่ทำทายนมากกว่า หากจะ ฝึกให้ได้ผล สำหรับการฝึกเพียงปีละ ๘๐ ชั่วโมง ในภาคปกติ และฝึกให้ได้มวลชนทั้งจาก นศท. สถานศึกษา และผู้ปกครอง แบบนี้ เพราะถือว่าเป็น งานสร้างชาติ เยาวชนของชาติที่มีการศึกษา เหล่านี้ จะต้องเป็นกำลังสำคัญของชาติใน อนาคต ที่มีความรู้ มีวินัย และเข้าใจเรื่องความ มั่นคงของชาติ รักและศรัทธาต่อกองทัพ และ นศท. เหล่านี้ทั่วประเทศ ก็มีจำนวนมาก ทั้งชาย หญิง ถึงสามแสนห้าหมื่นกว่านาย

ผู้เขียนปฏิบัติหน้าที่ผู้บังคับบัญชาการฝึกฯ อยู่ สองปีเศษ ได้พิสูจน์ด้วยตนเองว่า ความภาคภูมิใจ นั้น คือพลังขับเคลื่อนสู่ความเป็นเลิศ ไม่ว่าจะ เป็นหน่วยประเภทใด เพราะทำให้ผู้บังคับหน่วย สามารถนำศักยภาพของแต่ละคนออกมาใช้ได้อย่าง เต็มที่

ส่วนการเสริมสร้างคุณลักษณะผู้นำของ นนร. นั้น ตั้งแต่ผู้เขียนย้ายไปเป็น รอง ผบ.กรม นนร. ร.ร.จปร. ก็เห็นว่าคุณลักษณะทางด้านจิตใจ นั้น เป็นเรื่องยากมากกว่าอย่างอื่น เพราะคุณ ลักษณะทางด้านร่างกาย สติปัญญา ความรู้ความ สามารถนั้น ได้มีการคัดเลือกมาแล้วระดับหนึ่ง ตั้งแต่สอบเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหาร ในส่วนของ ทบ. แต่คุณลักษณะทางด้านจิตใจนั้น ไม่มีเครื่องมือ ใดที่สามารถวัดระดับจิตใจได้ นอกจากการสังเกต

ในการสอบสัมภาษณ์ และการทดสอบทางจิตเพื่อ ดู ความผิดปกติ ดังนั้นจึงเป็นเรื่องยาก นอกจากนั้น แล้ว ในยุคปัจจุบัน ที่มีแต่ความเจริญทางวัตถุ ผู้คน ก็มักจะแสวงหาความสะดวกสบาย มีความต้องการ บริโภคสูงขึ้น มองเห็นคุณค่าทางจิตใจกันน้อยลง ซึ่ง ไม่เว้นแม้แต่ นนร. ที่มีวิถีคิดแบบวัตถุนิยมมากขึ้น ซึ่งสวนทางกับแนวทางการเสริมสร้างอุดมการณ์ ทหาร ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สำคัญยิ่งของทหาร ผู้ เขียนเคยได้อ่าน พระบรมราโชวาทของล้นเกล้าฯ รัชกาลที่ ๕ เรื่องศักดิ์ศรีของทหาร ความว่า...

๑. ทหาร คือผู้ที่ได้รับเกียรติสูงสุดจาก ประชาชนทั้งชาติ ให้เป็นสภาพบุรุษถืออาวุธ ป้องกันประเทศ

๒. ทหาร เป็นผู้เสียสละประโยชน์สุขส่วน ตน เพื่อความผาสุกของประชาชน และความ อยู่รอดของชาติ

๓. ทหาร คือผู้ที่รัก และบูชาเกียรติยศ มากกว่าเงิน

หากเราได้นำมาไตร่ตรองดูจะเห็นว่า การที่ ประชาชนยกย่อง และให้เกียรติทหารนั้น ต้อง เป็นผู้เสียสละ เป็นสภาพบุรุษ รักและบูชาใน เกียรติยศมากกว่าเงิน และหากมองในด้านทฤษฎี นั้น ก็สามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีความต้องการ ของมนุษย์ในขั้นที่ ๔ ของ Maslow ซึ่งกล่าวถึงความ ต้องการของมนุษย์ตามลำดับขั้นไว้ ๕ ขั้น โดยสรุป คือ ขั้นแรก ความต้องการด้านร่างกาย ทางทหาร

นั้น ย่อมต้องการการดูแลทุกข์สุข การกิน อยู่ หลับ นอน **ขั้นที่สอง ความปลอดภัย** ควรจัดให้มีการฝึก ให้มีความมั่นใจในการใช้อาวุธ และขีดความสามารถในการรบ มีความมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่ **ขั้นที่สาม ความรัก และความเป็นเจ้าของ** ควรใส่ใจดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างจริงจัง และสร้างการมีส่วนร่วมกับหน่วย ให้รักหน่วยรักกรมกอง และ **ที่สำคัญยิ่งสำหรับการเสริมสร้างอุดมการณ์ทหารคือ ขั้นที่สี่ ความภาคภูมิใจ ในเกียรติยศ และศักดิ์ศรี** หรือการได้รับการยกย่องให้เกียรติ ดังพระบรมราโชวาทของล้นเกล้าฯ รัชกาลที่ ๕

สังคมโดยยกย่องคนรวย สังคมนั้นผู้คนก็จะ แก่งแย่งแข่งขันกัน ให้ได้มาซึ่งเงินตรามากกว่า ความดีงาม สังคมโดยยกย่องคนดี สังคมนั้นก็ย่อม จะดี สรุปรวมว่าแท้จริงแล้วมนุษย์เรานั้น ต้องการเงินที่เป็นสิ่งสมมติเพียงเพื่อใช้แลกเปลี่ยนซื้อขาย ให้ได้ มาในสิ่งที่เป็นการขั้นพื้นฐาน และการยอมรับ ทางสังคมเท่านั้น ดังนั้นวิธีคิดแบบวัตถุนิยมจึงสวน ทางกับแนวทางการเสริมสร้างอุดมการณ์ทหาร ที่ ต้องฝึกให้ทหารให้ เสียสละ จงรักภักดี และอุทิศตน เพื่อปกป้องชาติบ้านเมือง หากเรายกย่องวีรบุรุษ ที่อุทิศตนทำหน้าที่อย่างกล้าหาญ เราจะมีทหารที่ เสียสละ และกล้าหาญมากขึ้น

ผู้เขียนได้มีโอกาสอบรม นนร. ชั้นปีที่ ๔ ที่จะ จบไปปฏิบัติหน้าที่มา ๒ รุ่น ได้กล่าวไว้เป็นข้อคิด ในการฝึกทหารว่า **“เงินจ้างคนไปตายไม่ได้ เพราะตายแล้วไม่ได้ใช้เงิน แต่ทหารที่ยอมตาย ในหน้าที่นั้น เพราะเขาเหล่านั้นรักในเกียรติยศ และศักดิ์ศรีของทหาร”** ดังนั้นต้องฝึกให้ทหารนั้น รักในเกียรติยศ และศักดิ์ศรีของทหาร ทหารจึงจะมี อุดมการณ์เสียสละ อุทิศตน จงรักภักดี และกล้าหาญ จะฝึกอย่างไรให้ทหารนั้น รักในเกียรติยศ และ ศักดิ์ศรี ก็จะต้องเริ่มต้นจากการฝึก และการปกครอง อย่างเป็นเกียรติ ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยาม หรือหมิ่น ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และไม่ละเมิดสิทธิมนุษยชน

ซึ่งหลักสากลนั้นถือว่า **มนุษย์คนเรานั้นเกิดมาเท่าเทียมกัน ต่างกันเพียงหน้าที่** ทหารมีหน้าที่ปฏิบัติ ตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาที่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นผู้ บังคับบัญชา ก็มีสิทธิ์สั่งได้เฉพาะที่ชอบด้วย กฎหมาย ตามอำนาจหน้าที่เท่านั้น ทหารจึงจะรู้สึก ไม่ถูกหมิ่นเกียรติ รวมทั้งจะต้องเสริมสร้าง **ความภาคภูมิใจให้ทหารในทุกโอกาส ทหารจึงจะรัก ในเกียรติยศ และศักดิ์ศรีได้อย่างแท้จริง**

จากประสบการณ์ของผู้เขียน จึงทำให้ผู้ เขียนมีความตระหนักดีว่า **ความภาคภูมิใจใน เกียรติยศ และศักดิ์ศรีนั้น มีความสำคัญกับ ทหารมากเพียงใด** ซึ่งไม่ใช่เฉพาะการเสริม สร้างอุดมการณ์ทหารเท่านั้น ยังสามารถนำไป ใช้ในการพัฒนาหน่วย และพัฒนาองค์กรในรูปแบบอื่น ๆ ได้ด้วยเช่นกัน หากสามารถเสริม สร้างความภาคภูมิใจในหน่วยหรือองค์กรนั้น ได้อย่างแท้จริง ซึ่งก็อยู่ที่ตัวของผู้นำหน่วย หรือ ผู้นำองค์กรนั้นด้วยเช่นกันว่า จะสามารถสร้างความ **“เห็นชอบ ยอมรับ นับถือ”** ได้หรือไม่ ก็คือ การ ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเห็นด้วย ยอมรับในความ สามารถและลักษณะผู้นำ รวมทั้งนับถือในความเป็น แบบอย่างที่ดีในทุก ๆ เรื่อง ด้วยเช่นกัน

